



ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **O. J.**, zast. Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Dušní 907/10, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje**, se sídlem Nádražní 2437/2, Plzeň, proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 11. 2015, č. j. KRPP-136345-38/ČJ-2015-030022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 8. 12. 2015, č. j. 17 A 91/2015 - 42,

t a k t o :

- I.** Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 8. 12. 2015, č. j. 17 A 91/2015 - 42, **se zrušuje.**
- II.** Rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, ze dne 9. 11. 2015, č. j. KRPP-136345-38/ČJ-2015-030022, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- III.** Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě a kasační stížnosti v celkové výši **20 570 Kč**, k rukám jeho zástupce Mgr. Jindřicha Lechovského, advokáta se sídlem Dušní 907/10, Praha 1, do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované specifikovanému v záhlaví. Tímto rozhodnutím bylo podle § 125 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a změně některých zákonů, ve znění účinném v posuzované době (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), prodlouženo zajištění stěžovatele o 90 dnů, tj. celkem na 180 dnů od okamžiku omezení osobní svobody.

[2] Stěžovatel byl zajištěn na základě rozhodnutí žalované ze dne 22. 8. 2015, č. j. KRPP-136345-10/ČJ-2015-030022, podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců za účelem

správného vyhoštění z důvodu existence nebezpečí, že by mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Doba zajištění byla stanovena na 30 dnů od okamžiku omezení osobní svobody cizince. Rozhodnutím ze dne 17. 9. 2015, č. j. KRPP-136345-28/ČJ-2015-030022, žalovaná rozhodla o prodloužení doby zajištění o 60 dnů, tj. celkem na 90 dnů od okamžiku omezení osobní svobody. O dalším prodloužení doby zajištění, celkem na 180 dnů, bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím žalované. Důvodem bylo, že se do té doby nepodařilo realizovat správní vyhoštění, neboť zastupitelský úřad nestačil vydat stěžovateli náhradní cestovní doklad a výkon správného vyhoštění tak nebylo možné vykonat. V době vydání napadeného rozhodnutí stále probíhalo ověřování totožnosti stěžovatele cestou zastupitelského úřadu v Iráku.

[3] V mezidobí, dne 17. 9. 2015, bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele (č. j. KRPP-136345-30/ČJ-2015-030022) podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1. a § 119 odst. 1 písm. c) bod 2. zákona o pobytu cizinců, tedy z důvodu, že cizinec pobýval na území bez cestovního dokladu, ač k tomu nebyl oprávněn, a zároveň bez víza, ač k tomu nebyl oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu. Stěžovatel byl totiž dne 21. 8. 2015 kontrolován hlídkou policie v nákladovém prostoru vozidla Mercedes s maďarskou RZ na dálnici D5 směrem do Německa. Nebyl schopen prokázat svoji totožnost předložením cestovního dokladu, ani oprávněnost svého pobytu na území České republiky. Ve správním řízení uvedl, že se na území České republiky nachází poprvé a omylem, mířil do Německa a měl za to, že pojedje přes Rakousko. Českou republikou tedy pouze nevědomky projížděl do své cílové země.

[4] Krajský soud neshledal porušení žádných zákonných ustanovení, proto vyhodnotil žalobu jako nedůvodnou. Stěžovatel vstoupil na území České republiky nepovoleným způsobem, správní orgány činí kroky k opatření jeho nových cestovních dokladů a vedou řízení o správním vyhoštění. Doba zajištění byla prodloužena tak, aby nepřekročila maximální dobu zajištění stanovenou zákonem, a žalovaná zároveň opětovně zkoumala, zda trvají důvody zajištění.

[5] Soud nezjistil konkrétní důvody, pro které by vyhoštění nemohlo být reálně možné. Stejně jako žalovaná neshledal odůvodněným tvrzení stěžovatele, že vyhoštění je fakticky nemožné, a to rovněž s ohledem na závazné stanovisko Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, které dospělo k opačnému závěru. Na základě uvedených skutečností měl soud za prokázané, že žalovaná se dostatečně zabývala otázkou, zda je vyhoštění alespoň potenciálně možné, a dospěla k logickému a správnému závěru, že jedinou překážkou vyhoštění je obstarání nových cestovních dokladů, tedy jde o překážku překonatelnou. Žalovaná tyto skutečnosti řádně uvedla v odůvodnění svého rozhodnutí, její rozhodnutí tedy není nepřezkoumatelné.

[6] Z tabulky předložené přílohou žaloby, kde v seznamu realizovaných správních vyhoštění za období od 1. 1. 2015 do 30. 9. 2015 nejsou uvedena žádná data pro státní příslušníky Irácké republiky, nevyvodil krajský soud žádné závěry. Ostatně ze statistických dat za minulé období stejně nebylo možné bez dalšího dovodit, že v konkrétním posuzovaném případě k realizaci správních vyhoštění nemůže dojít. Z předloženého rozhodnutí Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 27. 10. 2015, č. j. CPR-38385-3/ČJ-2015-930310-C220, pak vyplývá, že se nevztahuje ke státnímu příslušníkovi Irácké republiky a v žalobě citovaným rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 21. 10. 2015, sp. zn. 33 A 58/2015, není krajský soud vázán.

[7] Jako dostatečně shledal soud i odůvodnění neuložení mírnějších opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Z obsahu rozhodnutí o zajištění stěžovatele ze dne 22. 8. 2015, z rozhodnutí o prodloužení doby zajištění ze dne 17. 9. 2015 i z rozhodnutí napadeného žalobou jasně vyplývá, že žalovaná se zabývala předmětnou otázkou opakovaně. Argumentaci tím,

pokračování

že se u stěžovatele situace od minulého rozhodnutí nezměnila, vyhodnotil soud v souladu se zásadami logiky. Vzhledem k tomu, že stěžovatel nemá v České republice adresu možného pobytu ani dostatečné finanční prostředky, nepřipadá v úvahu uložení zvláštního opatření ani podle písm. a), ani podle písm. b) § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Ohledně splnění podmínek zajištění souhlasil soud s názorem žalované, že existuje nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. To vyplynulo z jeho chování, jelikož bez cestovního dokladu a bez pobytového oprávnění cestoval na území České republiky v úkrytu v nákladním prostoru vozidla, jakož i z jeho pozdějšího vyjádření, kdy uvedl, že svého cestovního dokladu se úmyslně zbavil a že se nechce vrátit do svého domovského státu.

[8] I prodloužení doby zajištění o dalších 90 dnů vyhodnotil soud jako řádné. Účinná právní úprava poskytuje totiž zajištěnému cizinci dostatečnou ochranu. Podle § 129a zákona o pobytu cizinců je oprávněn v pravidelných intervalech iniciovat přezkoumání trvání podmínek zajištění formou žádosti o propuštění. Je-li o této žádosti rozhodnuto negativně, je oprávněn podat žalobu ve správním soudnictví, o které je soud povinen rozhodnout ve lhůtě sedmi dnů. O možnosti podat žádost o propuštění byl žalobce v napadeném rozhodnutí poučen. Zároveň policie z úřední povinnosti po celou dobu zajištění zkoumá, zda důvody zajištění trvají. Maximální délka doby zajištění byla stanovena v souladu s § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

[9] Ohledně přijatelnosti vyhoštění do Irácké republiky soud uvedl, že žalovaná postupovala správně, jelikož vycházela ze závazného stanoviska Ministerstva vnitra, které uvádí, že vycestování cizince je možné. Ostatně i v žalobě bylo připouštěno, že uskupení Islámský stát ovládá pouze část území jeho domovského státu a na zbylé části tedy nadále vykonává faktickou moc vláda Irácké republiky.

II. Obsah kasační stížnosti

[10] Rozsudek krajského soudu napadl stěžovatel kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[11] V první řadě namítá nesprávné posouzení absence reálného předpokladu dosažení účelu zajištění. Závazné stanovisko Ministerstva vnitra, z něhož žalovaná i soud vycházely, nemůže být jediným a nepřekonatelným podkladem k posouzení realizovatelnosti vyhoštění, tedy dosažení účelu zajištění. Závazné stanovisko se vůbec nevěnovalo situaci v Iráku a především v místě, kam by se měl stěžovatel vrátit, nýbrž pouze subjektivním důvodů, pro které stěžovatel nepodal žádost o mezinárodní ochranu. Tyto subjektivní důvody nemohou být předmětem přezkumu v nynějším řízení a v žádném případě nelze z nepodání žádosti o mezinárodní ochranu usuzovat na to, že v Iráku stěžovateli nehrozí podstatné nebezpečí a že je vůbec možné uvažovat o jeho navrácení. Závazné stanovisko je tedy zcela neprůkazné a nepoužitelné.

[12] Bez ohledu na kvalitu stanoviska je třeba shledat, že soud posoudil zcela nesprávně samotnou otázku realizovatelnosti vyhoštění, jelikož jako hlavní kritérium vzal existenci závazného stanoviska a to, zda toto stanovisko poskytuje kladnou odpověď. Stěžovatel zdůrazňuje, že při již druhém prodloužení doby zajištění je třeba zvážit nejen samotné závazné stanovisko, ale i další faktory, třeba i to, zda dosavadní průběh realizace kroků nutných pro vyhoštění nasvědčuje tomu, že vyhoštění bude provedeno. Krajský soud dospěl k nesprávnému závěru, že přestože dosud nebyly potřebné kroky realizovány a uplynula již polovina z doby, po níž lze cizince omezovat na svobodě, postačuje pouhé tvrzení, že kroky k ověření totožnosti stále probíhají. K tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2014, č. j. 7 Azs 8/2014 – 22. Žalovaná do svého rozhodnutí nevtělila závěry, proč se nedaří dosáhnout účelu zajištění a proč dosud žádné kroky vedoucí k dosažení účelu

zajištění nepodniká. Její rozhodnutí je v tomto směru strohé, a proto nepřezkoumatelné. Krajský soud nemohl tyto nedostatky napravit.

[13] Podstatou napadeného rozhodnutí bylo prodloužení zajištění, které již bylo jednou prodlouženo. Kroky vedoucí k prvnímu prodloužení zajištění nemohou ospravedlnit i prodloužení zajištění o téměř dva měsíce později, a to tím spíše, že ze zastupitelského úřadu v Iráku nepřišla na žádost o ověření totožnosti žádná reakce. O druhém prodloužení zajištění rozhodla žalovaná tedy pouze formálně, beze snahy zjistit, zda existuje reálný předpoklad, že dosavadní pasivita zastupitelského úřadu Iráku odpadne. Závěr o tom, že aktivita žalované v tomto směru je dostatečná, je chybný. Aktivita žalované vyplývající ze spisu byla naopak zřetelně nedostatečná a v rozhodnutí se s tímto ani nevypořádala. Absence dostatku podkladů o aktivitě policejního orgánu ve spisovém materiálu musí být důvodem pro zrušení rozhodnutí (k tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 11. 2011, č. j. 1 As 119/2011 – 39, a rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 12. 1. 2016, č. j. 44 A 2/2016 – 23).

[14] Pro úplnost doplnil, že odkaz na statistiky realizovaných správních vyhoštění do Iráku neměl za cíl sám o sobě zdůvodnit závěr o nerealizovatelnosti vyhoštění, ale šlo o jeden z podkladů, kterými stěžovatel zamýšlel ilustrovat kontext své situace a to, že v jeho případě je na zdůvodnění řádné realizace vyhoštění třeba klást zvýšené nároky. Doplnil, že poukazy na soudní i správní rozhodnutí týkající se občanů Afghánistánu nebo Maďarska měly pouze ilustrovat potřebu důkladně zvažovat možnosti vyhoštění.

[15] Dle druhé kasační námitky se žalovaná nevypořádala dostatečně s trvajících podmínkami zajištění při rozhodování o prodloužení zajištění. U cizince, který pochází ze zcela jiného kulturního prostředí a neovládá češtinu, je nereálné, aby sám inicioval změnu názoru žalované a dokládal jí, jakým způsobem se změnila jeho situace. V případě iráckých uprchlíků je při tom typické, že si dokáží opatřit finance i v době zajištění. Těmito eventuálními změnami se měla žalovaná zabývat po uplynutí tří měsíců od okamžiku, kdy poprvé vyhodnotila možnost aplikace mírnějších opatření než zajištění, a měla odůvodnit, zda ke změnám došlo a co ji vede k přesvědčení o jejím názoru na tyto skutečnosti.

[16] Už v žalobě namítal stěžovatel nezákonnost doby zajištění. Soud se vůbec nevypořádal s podstatou tohoto žalobního bodu. Stěžovatel nenamítal obecnou nezákonnost 90 denní doby zajištění, ale nezákonnost takové doby v jeho případě, tedy v případě již druhého, konečného prodloužení za situace, kdy je realizace vyhoštění do Iráku očividně velmi problematická. Tímto soud zatížil rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti, protože se s námitkou vypořádal zcela mimoběžným způsobem. I pokud by se s ní vypořádal řádně a považoval by ji za nedůvodnou, stěžovatel zdůrazňuje, že námitka je důvodná. Žalovaná se nemůže spolehnout na to, že přezkum zákonnosti zajištění bude realizován v rámci řízení o propuštění ze zajištění nebo *ex officio* ze strany žalované, nýbrž musí vždy důkladně zvažovat, jaká doba zajištění je přijatelná. V posuzovaném případě, kdy Irák nespolupracuje, představuje takto dlouhé zajištění zásah do práv cizince. Pokud nedojde k výjimečnému posunu v chování iráckého velvyslanectví a nebude vydán cestovní doklad, pak bude přinejmenším poslední měsíc zajištění nepochybné, že stěžovatel je zajištěn již zcela zbytečně. V případech jako je stěžovatelův by měly být doby zajištění prodloužovány postupně po kratších úsecích.

[17] Poslední námitka se týká otázky přijatelnosti vydání osoby do Iráku. Soud k tomu odkázal na závazné stanovisko Ministerstva vnitra, s čímž stěžovatel nesouhlasí a v nynějším řízení zpochybnil jeho relevanci. Závazné stanovisko se vůbec netýkalo situace v Iráku, ale pouze hodnotilo subjektivní důvody, pro které stěžovatel nepožádal o mezinárodní ochranu. Závazné

pokračování

stanovisko je tedy neprůkazné a nepoužitelné. Soud ještě letmo poukázal na možnost vnitřního přesídlení v rámci Iráku. Tato možnost je velmi komplikovaná zejména s ohledem na etnické složení země a kmenový systém. Stěžovatel by mohl přesídlit jedinečně na území sunnitských kmenů nedaleko oblastí ovládaných Islámským státem, kde hrozí neustálé nebezpečí násilných střetů. Soud tak vycházel z neprůkazného a nesprávného stanoviska a rovněž opomenul posouzení aplikovatelnosti vnitřního přesídlení z hlediska potřebných kritérií.

[18] Z uvedených důvodů Nejvyššímu správnímu soudu navrhuje, aby napadený rozsudek, jakož i rozhodnutí žalované, zrušil.

[19] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze odkázala na svá vyjádření k žalobě a informovala soud o tom, že správní vyhoštění stěžovatele bylo realizováno dne 13. 1. 2016.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[20] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté zdejší soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je částečně důvodná.

[21] Jednotlivými námitkami se zabýval v pořadí dle kasační stížnosti. Stěžovatel a) zpochybňoval posouzení reálného předpokladu dosažení účelu zajištění, tedy vyhoštění, b) namítal nedostatečné vypořádání se s podmínkami zajištění, c) nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku spatřoval v tom, jakým způsobem se krajský soud vypořádal s jeho námitkou ohledně zákonnosti doby jeho zajištění, a d) zpochybnil i posouzení otázky přijatelnosti vydání osoby do Iráku.

III. a) Absence reálného předpokladu dosažení účelu zajištění

[22] Reálný předpoklad dosažení účelu zajištění sice není výslovně uveden v zákoně o pobytu cizinců, nicméně vyplývá přímo ze zákazu svévolného zbavení či omezení svobody zakotveného v čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Aby byl zásah do osobní svobody cizince přípustný, musí mimo jiné sledovat vymezený účel, kterým je v tomto případě vyhoštění cizince.

[23] Rovněž podle čl. 15 odst. 1, věty druhé, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008, o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návratová směrnice“) *[j]akékoli zajištění musí trvat co nejkratší dobu, a pouze dokud jsou s náležitou pečlivostí činěny úkony směřující k vyhoštění. Podle odst. 4 téhož ustanovení [u]káže-li se, že reálný předpoklad pro vyhoštění přestal z právních nebo jiných důvodů existovat nebo že přestaly existovat podmínky uvedené v odstavci 1, ztrácí zajištění odůvodnění a dotčená osoba musí být bezodkladně propuštěna.*

[24] Taktéž soudy potvrdily, že správní orgány musí při rozhodování o zajištění cizince zvážit, zda je výkon správního vyhoštění alespoň potenciálně možný (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2009, č. j. 1 As 12/2009 – 61, publ. pod č. 1850/2009 Sb. NSS, nebo usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150, publ. pod č. 2524/2012 Sb. NSS, a tam citovanou judikaturu

Evropského soudu pro lidská práva). Rovněž na prodloužení zajištění cizince se vztahují nároky, které dopadají na rozhodování o samotném zajištění, jak konstatoval kasační soud ve svém rozsudku ze dne 2. 11. 2011, č. j. 1 As 119/2011 – 39.

[25] Stěžovatel zejména argumentuje tím, že závazné stanovisko Ministerstva vnitra se vůbec nevěnovalo situaci v Iráku a především v místě, kam by se měl stěžovatel vrátit. Z nepodání žádosti o mezinárodní ochranu nelze usuzovat na to, že v Iráku stěžovateli nehrozí podstatné nebezpečí a že je vůbec možné uvažovat o jeho navrácení. Touto otázkou se Nejvyšší správní soud již zabýval například v rozsudcích ze dne 25. 2. 2016, č. j. 5 Azs 7/2016 – 22, a ze dne 2. 3. 2016, č. j. 6 Azs 4/2016 – 27, od nichž nevidí důvod se odchylovat a proto z nich vychází.

[26] Stěžovatel namítal podrobněji v žalobě a obecněji v kasační stížnosti, že jsou v jeho případě důvodné obavy, že pokud by byl vrácen do Iráku, hrozilo by mu skutečné nebezpečí vážné újmy, neboť je uprchlíkem před teroristickou organizací Islámský stát, před kterým mu Irák není schopen poskytnout ochranu. V případě návratu by byl pravděpodobně zavražděn. Poukazuje tedy na nebezpečí vážné újmy podle § 179 odstavce 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců, které podle § 179 odst. 1 znamená důvod znemožňující vycestování.

[27] V pohovoru o vyjádření účastníka řízení uvedl, že z Iráku odešel, protože se jmenuje O., což byl jeden z proroků a šíité takové lidi zabíjejí. Emigroval před terorem členů tzv. Islámského státu a šíitských milicí. Do Iráku se nechce vrátit, neboť tam je ohrožen jeho život a vybombardovali jeho obydlí. Chtěl cestovat do Německa, kde má sestru, která tam žije již několik let.

[28] Závazné stanovisko ze dne 9. 9. 2015, z něhož žalovaná vycházela, obsahovalo obecnou informaci, že správní orgán vycházel mj. z „informací ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv v Irácké republice, které jsou mu známy z jeho úřední činnosti“. Dále se v něm uvádělo, že se stěžovateli „nepodařilo prokázat, že by právě jemu v případě návratu do vlasti hrozilo vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, neboť v takové situaci by využil svého práva na podání žádosti o mezinárodní ochranu v členském státě EU, přes které do ČR přicestoval, případně v ČR jako takové, což ale neučinil, přestože mu v tom nebránily žádné závažné a objektivní překážky. (...) V případě následného podání žádosti o mezinárodní ochranu ze strany jmenovaného na území České republiky bude samozřejmě tato přezkoumána v rámci standardního řízení ve smyslu zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v platném znění. Případně vycestování účastníka řízení pak po posouzení skutečností sdělených jím nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky České republiky“. Ministerstvo se v závazném stanovisku tedy nezabývalo tvrzením stěžovatele, že z Iráku odešel, protože mu hrozí zabití pro jeho jméno, z důvodu teroru ze strany tzv. Islámského státu a šíitských milicí, a že jeho bydliště bylo vybombardováno. V závazném stanovisku absentuje také posouzení toho, do které části je vlastně vycestování stěžovatele možné. Vypořádání těchto otázek nevplývá ani z napadeného rozhodnutí o prodloužení doby zajištění, ani z původního rozhodnutí o zajištění stěžovatele, ani ze závazného stanoviska ministerstva, na které žalovaný bez jakéhokoli komentáře toliko odkázal.

[29] Ministerstvo vnitra založilo předmětné závazné stanovisko na tvrzení, že vyhodnotilo výpověď stěžovatele na základě informací, které jsou mu známy z úřední činnosti, aniž by upřesnilo, o jaké informace známé mu z úřední činnosti se mělo jednat. Jak ovšem judikoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 1. 2015, č. j. 8 Azs 110/2014 - 53, povinností ministerstva bylo „uvést, o které konkrétní skutečnosti se jedná a ze které jeho konkrétní úřední činnosti či postupu jsou mu tyto skutečnosti známy (blíže viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2011, č. j. 1 As 33/2011 – 58, č. 2312/2011 Sb. NSS, odst. 20 a násl.). Právě informace o tom,

pokračování

ze které konkrétní úřední činnosti či postupu správní orgán zná takové skutečnosti, resp. odkud se o nich dozvěděl, umožňují účastníku řízení zpochybnit jejich obsah a navrhnout důkazy k prokázání svých odlišných tvrzení (viz tamtéž)“. Takové údaje o zdrojích, z nichž ministerstvo čerpalo informace o zemi původu stěžovatele, ale závazné stanovisko neobsahovalo a taktéž neobsahovalo ani žádné konkrétní údaje, z nichž by bylo možné dovodit, že stěžovateli nehrozí v případě vyhoštění do země původu skutečné nebezpečí případů vážné újmy, ačkoliv je obecně známou skutečností, že na významné části Iráku operuje tzv. Islámský stát a probíhá ozbrojený konflikt mezi ním, vládními silami podporovanými leteckými údery mezinárodní koalice a dalšími ozbrojenými skupinami.

[30] Nejvyšší správní soud přitom považuje za zcela nepřipadnou argumentaci Ministerstva vnitra, které jako jediný důvod pro svůj závěr o neexistenci skutečného nebezpečí vážné újmy uvedlo, že stěžovatel nepožádal o mezinárodní ochranu, aniž by se jakkoli zabývalo aktuální situací v Iráku, zejména v místě bydliště stěžovatele v zemi původu, případně možností vnitřního přesídlení stěžovatele na jiné místo, které by ovšem muselo mj. skýtat dostatečné záruky k tomu, že zde stěžovatel nebude vystaven skutečnému nebezpečí vážné újmy. Takovýto přístup je dle Nejvyššího správního soudu nepřipustný, neboť neumožňuje posouzení, zda v případě navrácení stěžovatele do země původu nedojde k porušení principu *non-refoulement*.

[31] Za zcela nepřipadný zdejší soud považuje poukaz ministerstva na možnost standardního přezkoumání žádosti stěžovatele v řízení o mezinárodní ochraně. V této souvislosti lze poukázat zejména shora zmíněný rozsudek sp. zn. 8 Azs 110/2014, v němž Nejvyšší správní soud dovodil, že „[j]akkoliv mohou být obavy stěžovatele z návratu do země původu posouzeny i v řízení o mezinárodní ochraně, jedná se o dvě samostatná a na sobě nezávislá řízení, která sledují odlišné cíle, přičemž řízení o mezinárodní ochraně nemusí být vůbec zahájeno. Děje se tak pouze k žádosti cizince. I v případě, že jsou paralelně vedena obě řízení, musí rozhodnutí o správním vyhoštění obstát samo o sobě, musí obsahovat řádné odůvodnění a musí být doloženo dostatečnými podklady ve spisu. Správní orgán nemůže rezignovat na řádné zjištění skutkového stavu s tím, že obdobné otázky budou řešeny až v řízení o mezinárodní ochraně, ale musí posoudit podmínky, které mu ukládá § 120a ve spojení s § 179 zákona o pobytu cizinců“.

[32] Z uvedeného rovněž vyplývá, že obzvláště za situace, kdy stěžovatel nepodal žádost o mezinárodní ochranu, musí být možné překážky vycestování posouzeny stejně důkladně, jako by tomu bylo v řízení o mezinárodní ochraně, neboť důvody znemožňující vycestování uvedené v § 179 zákona o pobytu cizinců odpovídají důvodům pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 236/2015 - 34) a právě v případech, kdy stěžovatel nepodal žádost o mezinárodní ochranu, představuje takové posouzení jedinou zárukou, že nedojde k porušení principu *non-refoulement* (zakotveného mj. v čl. 3 Úmluvy, resp. čl. 4 a 19 Listiny základních práv Evropské unie a v čl. 5 návratové směrnice), který má absolutní povahu a stanoví státům povinnost nenavrátit cizince na území státu, ve kterém mu hrozí trest smrti (poprava), mučení, nebo jiné nelidské či ponižující zacházení nebo trestání (srov. např. rozsudky velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 15. 11. 1996, *Chahal proti Spojenému království*, a ze dne 28. 2. 2008, *Saadi proti Itálii*, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 23/2007 - 64, publikovaný pod č. 1336/2007 Sb. NSS), včetně případů, kdy je taková újma způsobena všeobecným nerozlišujícím násilím panujícím v zemi, do níž má být cizinec navrácen (srov. např. rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ze dne 11. 1. 2007, *Salah Sheekh proti Nizozemsku*, ze dne 17. 7. 2008, *NA proti Spojenému království*, a ze dne 28. 6. 2011, *Sufi a Elmi proti Spojenému království*, nebo rozsudek velkého senátu Soudního dvora EU ze dne 17. 2. 2009 ve věci C-465/07 *Elgafaji*).

[33] Nejvyšší správní soud dále podotýká, že žalovaná nedala stěžovateli v posuzovaném případě ani dostatečný prostor k tomu, aby své obavy z návratu do země původu vyjádřil, a poté, co stěžovatel v protokolu o vyjádření účastníka ze dne 8. 9. 2015 zmínil skutečnosti, které by potenciálně mohly být relevantní z hlediska § 179 zákona o pobytu cizinců, žalovaná stěžovateli nepoložila žádné doplňující otázky, na základě nichž by mohla vyhodnotit, zda jsou stěžovatelovy obavy důvodné a věrohodné. Naopak na tvrzení stěžovatele nijak nereagovala, a nedostála tak ani své povinnosti řádně zjistit skutkový stav za účelem posouzení, zda je vyhoštění stěžovatele alespoň potenciálně možné. Z takto nedostatečně zjištěného skutkového stavu ovšem následně vycházelo v řízení o správním vyhoštění i ministerstvo, které vydalo předmětné závazné stanovisko.

[34] Nejvyšší správní soud má tedy za to, že i přesto, že v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí o prodloužení doby zajištění již bylo pravomocně rozhodnuto o správním vyhoštění stěžovatele, které stěžovatel nenapadl, obdobně jako původní rozhodnutí o zajištění, žalobou, nelze v případě takto zásadních deficitů z hlediska procesních záruk respektování principu *non-refoulement* odkázat ani v rozhodnutí týkajícím se zajištění za účelem správního vyhoštění na zcela bezobsažné stanovisko ministerstva, jímž byla žalovaná přímo vázána pouze v řízení o správním vyhoštění. V takovýchto případech, kdy se žalovaná nemůže opřít o příslušné závazné stanovisko, tak zůstává nadále její povinností zabývat se i v řízení o prodloužení zajištění posouzením, zda je vyhoštění stěžovatele z hlediska dodržení principu *non-refoulement* alespoň potenciálně možné. Této povinnosti ovšem žalovaná nedostála, a její rozhodnutí je tak ve vztahu k uvedené otázce nepřezkoumatelné.

[35] Jak již Nejvyšší správní soud judikoval, například v rozsudku ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006 – 91: „*Přezkoumal - li Městský soud v Praze rozhodnutí žalovaného, které pro absenci odůvodnění nebylo přezkoumání vůbec způsobilé, zatížil vadou nepřezkoumatelnosti rovněž své rozhodnutí.*“ Vzhledem k tomu, že rozhodnutí žalované je nepřezkoumatelné, je bez dalšího zřejmé, že touto vadou je stížen i rozsudek krajského soudu.

[36] V projednávané věci bylo dále sporné, zda vyhoštění stěžovatele bylo reálné s ohledem na skutečnost, že se do doby vydání napadeného rozhodnutí nepodařilo ověřit jeho totožnost a získat náhradní cestovní doklad. Stěžovatel namítal, že žalovaná v napadeném rozhodnutí neuvedla, proč se nedaří dosáhnout účelu vyhoštění a proč dosud žádné kroky vedoucí k dosažení účelu zajištění nepodnikla. O druhém prodloužení zajištění rozhodla pouze formálně, beze snahy zjistit, zda existuje šance, že pasivita zastupitelského úřadu Iráku odpadne. Rozhodnutí je tedy pro svou strohost nepřezkoumatelné a i absence podkladů svědčících o aktivitě žalované musí být důvodem pro zrušení rozhodnutí. Na podporu svých tvrzení stěžovatel dále upozornil, že statistiky realizovaných správních vyhoštění do Iráku měly ilustrovat kontext celé situace a to, že v tomto případě je nutné klást na zdůvodnění řádné realizace vyhoštění zvýšené nároky. Totéž platí o předložených rozhodnutích, správním i soudním.

[37] Jelikož z počátku správního řízení existovaly pochybnosti o stěžovatelově totožnosti, které se nepodařilo zcela rozptýlit ani na základě provedeného daktyloskopování, a jelikož stěžovatel u sebe neměl žádný cestovní doklad, požádala žalovaná o zjištění jeho totožnosti Ředitelství služby cizinecké policie (dne 10. 9. 2015, č. l. 64 správního spisu). Stav žádosti v průběhu řízení ověřovala u Ředitelství služby cizinecké policie (dne 6. 11. 2015, č. l. 90, odpověď obdržela obratem, ve spise následuje).

[38] Z rozhodnutí o zajištění a o jeho prodloužení je zřejmé, že žalovaná stanovila jeho dobu s ohledem na to, že pro realizaci vyhoštění bylo třeba ověřit u příslušného úřadu totožnost stěžovatele a získat pro něj náhradní cestovní doklad. Zastupitelský úřad v prvních 30 dnech

pokračování

zajištění žádost nevyřídil, proto žalovaná prodloužila zajištění o 60 dnů. Zohlednila při tom své dřívější zkušenosti, dle kterých ztotožnění občanů Iráku a vydání náhradního cestovního dokladu trvá přibližně dva měsíce. Doklad však nebyl vystaven ani v této době, proto zajištění prodloužila znovu, a to o 90 dnů s tím, že po vystavení náhradního cestovního dokladu bude vyhoštění realizováno.

[39] Za popsanych okolností oprávněně předpokládala, že k vystavení dokladu dojde. V době vydání napadeného rozhodnutí ještě neuběhly ani dva měsíce od podání žádosti, které odpovídají přibližné době vyřízení dle předchozích zkušeností žalované. Nebylo tedy důvodu hledat další cesty, kterými by ke ztotožnění stěžovatele a vystavení náhradního cestovního dokladu mohlo dojít, okolnosti případu totiž nevzbuzovaly důvodnou obavu, že by nemohlo k vyhoštění dojít. Nelze ani konstatovat, že by žalovaná byla nečinná, že by nepodnikala žádné kroky k dosažení účelu zajištění, tedy kroky směřující k vyhoštění stěžovatele. S ohledem na své dřívější zkušenosti měla také snahu stanovit co nejkratší dobu zajištění, což posléze vedlo k jeho prodlužování.

[40] Podle stěžovatele sice spisový materiál neobsahuje dostatek podkladů pro závěr, že žalovaná postupovala při realizaci správního vyhoštění dostatečně aktivně, ovšem stěžovatel nijak neupřesňuje, jaké konkrétní postupy žalovaná opomněla, když ve skutečnosti musela čekat na kroky ze strany iráckých zastupitelských orgánů. Zdržení realizace stěžovatelova správního vyhoštění totiž nepadalo na vrub pasivitě žalované, ale dvěma souběžně působícím skutečnostem. Především stěžovatel cestoval přes české státní území, nemaje cestovní doklady, a zastupitelské orgány jeho země původu byly pomalé při ztotožňování stěžovatele a vyhotovování náhradních cestovních dokladů. To je ovšem zdržení, které žalovaná neměla jak ovlivnit za situace, kdy ona sama učinila, co bylo potřeba. Zároveň nebylo nijak vyloučeno, že stěžovatel obdrží od zastupitelských orgánů své země původu náhradní cestovní doklady kdykoli, třeba i velmi krátkou dobu poté, co bylo jeho zajištění prodlouženo napadeným rozhodnutím. Za této situace skutečnost, že v době prodloužení již uplynula polovina z doby, po níž je stěžovatele možno omezovat na svobodě, nevyučovala, že bude možno realizovat jeho vyhoštění. Pokud by obdržel náhradní cestovní doklad, není důvod se domnívat, že by realizace těch kroků, které byly v dispozici žalované, trvala tak dlouho, že by doba, o níž bylo zajištění prodlouženo, nedostačovala. Naopak je třeba ocenit, že žalovaná byla při svém postupu vedena snahou o minimální zásah do stěžovatelovy osobní svobody, když prodlužovala dobu zajištění pouze postupně s tím, jak se prodlužovalo čekání na nezbytnou aktivitu ze strany iráckých zastupitelských orgánů. Lze tedy shrnout, že sama žalovaná nebyla při realizaci stěžovatelova správního vyhoštění pasivní a že zdržení při jeho realizaci bylo způsobeno výlučně pasivitou orgánů jeho země původu v kombinaci s tím, že sám stěžovatel cestoval bez cestovních dokladů. Tyto dvě skutečnosti ovšem nelze klást k tíži žalované a v dané situaci nezakládaly nezákonnost jejího rozhodnutí o prodloužení doby zajištění (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2016, č. j. 3 Azs 283/2015 – 62).

[41] Dílčí nedostatek by bylo možné spatřovat v tom, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí není výslovně uveden údaj, v jaké době lze očekávat vystavení náhradního cestovního dokladu. Vzhledem k tomu, že se však žalovaná touto otázkou zabývala v předchozím rozhodnutí o prodloužení zajištění, nebylo nezbytně nutné, aby veškeré své úvahy opakovala i v rozhodnutí navazujícím (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 1 As 90/2011 – 124, publ. pod č. 2936/2013 Sb. NSS). Podstatné je, že rozhodnutí obsahuje informaci o tom, proč původně stanovená doba zajištění nebyla dostatečná.

[42] K poukazu stěžovatele na statistické údaje dokládající, že vyhoštění do Iráku nejsou realizována, musí Nejvyšší správní soud konstatovat, že skutečně krajskému soudu nebyly statistiky předloženy v kompletním provedení. Krajský soud přesto konstatoval,

že ze statistických dat za minulá období není možné bez dalšího dovodit, že v tomto konkrétním případě k realizaci vyhoštění dojít nemůže. Kasační soud se s tímto ztotožňuje a odkazuje na svá dřívější rozhodnutí, v nichž se touto otázkou zabýval. Například v rozsudku ze dne 5. 2. 2016, č. j. 4 Azs 262/2015 – 31 uvedl, že „*z toho, že v předchozím období nedocházelo k realizaci vyhoštění do Iráku, nelze automaticky dovozovat, že v posuzované věci tomu bude stejně, neboť skutkové okolnosti jednotlivých případů se od sebe mohou lišit.*“ V již citovaném rozsudku sp. zn. 3 Azs 283/2015 pak uvedl, že „*odmítá akceptovat stěžovatelovu úvahu, která by fakticky vedla k tomu, že pokud je vyboštřování cizinců do určité země původu často neúspěšné, pak by měly české státní orgány na toto vyboštřování zcela rezignovat ve vztahu k dalším cizincům pocházejícím z této země, respektive by měly rezignovat právě na ty kroky, které mají realizaci vyhoštění cizince umožnit a mezi něž patří i zajištění těch cizinců, u nichž je důvodný předpoklad, že by mohli maršit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.*“ Na uvedené závěry soud odkazuje i v nynějším případě.

[43] Pokud jde o správní a soudní rozhodnutí, na něž stěžovatel odkazoval v žalobě a jimiž se snažil poukázat na povinnost důkladně zvažovat realizovatelnost vyhoštění, je třeba souhlasit, že krajský soud se s nimi nevypořádal zcela vyhovujícím způsobem. Na druhou stranu předložené správní rozhodnutí se týkalo žádosti o propuštění ze zařízení dle § 129a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, což je zcela jiné řízení, a rozhodnutí Krajského soudu v Brně rovněž na nynější případ zcela nedopadalo. Navíc, jak krajský soud sám konstatoval, není těmito rozhodnutími vázán. Přestože tedy Nejvyšší správní soud shledal v tomto bodě napadeného rozsudku drobnější pochybení krajského soudu, nemohla mít tato vada vliv na zákonnost rozhodnutí.

[44] Pro úplnost lze na základě aktuálních informací doplnit, že předpoklad žalované, že vyhoštění je ve spolupráci se zastupitelským úřadem Iráku realizovatelné v době zajištění, byl správný. K vyhoštění stěžovatele došlo dne 13. 1. 2016, tedy v průběhu doby zajištění stanovené napadeným rozhodnutím.

III. b) Trvající podmínky zajištění

[45] Stěžovatel dále vytknul žalované, že se nezabývala změnami rozhodnými pro přistoupení k využití mírnějších opatření směřujících k vyhoštění cizince, než je zajištění, které u něj mohly nastat.

[46] Zajisté má pravdu v tom, že policejní orgány jsou povinny zkoumat v průběhu zajištění, zda podmínky pro zajištění nadále trvají. K tomu je policie ostatně povinna ze zákona – viz § 126 zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel má za to, že žalovaná byla na základě uvedeného pravidla povinna před vydáním rozhodnutí o prodloužení zajištění zkoumat, zda nadále trvají podmínky pro zajištění a zda nepostačí uložení mírnějšího opatření. Závěr, že žalovaná tuto svou povinnost nesplnila, dovozuje ze skutečnosti, že napadené rozhodnutí obsahuje v tomto směru totožné hodnocení jako rozhodnutí o zajištění.

[47] Obdobnou otázkou se ve své rozhodovací praxi kasační soud již zabýval, proto pro stručnost odkazuje v podrobnostech na rozsudky ze dne 31. 7. 2013, č. j. 1 As 90/2011 – 124, a ze dne 20. 3. 2014, č. j. 7 Azs 8/2014 – 20, na něž v žalobě odkázal sám stěžovatel.

[48] První senát v uvedeném rozsudku konstatoval, že „*[r]ozhodnutí o prodloužení zajištění je nutno chápat jako rozhodnutí obsahově navazující na rozhodnutí o zajištění. Cizinec je s předchozím rozhodnutím o zajištění i s obsahem spisového materiálu detailně seznámen, proto není nezbytné okolnosti týkající se vydání rozhodnutí o zajištění při rozhodování o prodloužení délky zajištění detailně znovu popisovat; postačí stručně*

pokračování

shrnutí dosavadního průběhu řízení a uvedení důvodů, pro které byl cizinec původně zajištěn. Za nezměněných skutkových okolností budou důvody pro trvání zajištění zpravidla shodné, jako byly důvody popsané v prvním rozhodnutí o zajištění cizince, proto na něj postačí v odůvodnění v podrobnostech odkázat a není nutno opětovně zvrubně popisovat důvody dle § 124 odst. 1 zákona, které správní orgán přiměly k tak zásadnímu opatření, jakým je zajištění cizince.“

[49] Žalovaná tedy ani v posuzovaném případě nebyla povinna v rozhodnutí o prodloužení zajištění uvádět jiné zdůvodnění využití institutu zajištění, pokud neshledala žádnou rozhodnou změnu okolností. Navíc je zřejmé, že ani sám stěžovatel netvrdil, že by se u něj cokoli změnilo a netvrdí to ani nyní. Jeho hypoteticky konstruované výtky je třeba odmítnout. Skutečnost, že neovládá češtinu, možná představuje omezení, se správními orgány však v průběhu správního řízení byl schopen komunikovat, takže jazyková bariéra zajisté nepředstavuje nepřekonatelný problém. Není pak vůbec zjevné, jaký dopad měla mít na rozhodnutí v jeho věci skutečnost, že některým jiným cizincům pocházejícím z Iráku se během trvání zajištění podařilo obstarat si finanční prostředky, jak uvádí v kasační stížnosti. V průběhu správního ani soudního řízení netvrdil, že se v tomto ohledu změnila jeho situace, a tudíž bylo možno namísto zajištění využít zvláštní opatření za účelem vycestování cizince z území v podobě složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním podle § 123b odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Nelze označit za pochybení na straně žalované, že takovou eventuální změnu, k níž nedošlo, v tomto svém rozhodnutí nezohlednila.

[50] Postačuje tedy, že z rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění vyplývá, že nemožnost uložení zvláštních opatření již byla vyslovena v předchozím rozhodnutí a že nedošlo v tomto směru ke změně skutkových okolností. Stěžovatel, který je detailně seznámen s obsahem správního spisu i s rozhodnutím o jeho zajištění, na které nové rozhodnutí navazuje, nemůže být tímto postupem nijak zkrácen na svých právech.

III. c) Nezákonost doby zajištění

[51] Nedůvodná je i námitka údajné nepřezkoumatelnosti toho, jak se krajský soud vypořádal se žalobní námitkou nezákonnosti doby zajištění. Stěžovatel totiž dovozoval excesivnost doby zajištění z dalšího vývoje, který mohl nastat po vydání rozhodnutí žalované, tedy z toho, kdyby irácké zastupitelské úřady zůstaly nadále pasivní, a kdy již v určitém předstihu před uplynutím doby, o níž bylo jeho zajištění prodlouženo, by bylo jasné, že ve zbývajícím čase se nepodaří vyhoštění realizovat. Shodnou námitku kasační soud vypořádal již v rozsudku sp. zn. 3 Azs 283/2015, a vyhodnotil, že „bylo zcela přiléhavé, pokud na výtku opřenou o možný vývoj po vydání napadeného správního rozhodnutí zareagoval krajský soud právě podrobným upozorněním na procesní nástroje, které se stěžovateli nabízejí v případě, že takový vývoj nastane. V takovém odůvodnění nelze shledat nedostatečné vypořádání s žalobní námitkou.“ Soud s uvedeným souhlasí i pro nyníjší případ.

[52] Nad rámec uvedeného 3. senát k této námitce uvedl (a soud uvedené cituje i pro nyní posuzovanou věc): „z kasační stížnosti i z následného postupu žalované je zjevné, že ve skutečnosti se stěžovatel a žalovaná shodují v názoru, že je potřeba zajištění ukončit již v okamžiku, kdy je zjevné, že zbývajícím časem zajištění je již nedostatečné pro realizaci správního vyhoštění. Rozcházejí se pouze v určení délky doby, která je pro jeho realizaci ještě dostatečná poté, co by stěžovateli zastupitelský úřad jeho země původu vydal náhradní cestovní doklady. ... ze stěžovatelovy kasační stížnosti lze nabyt dojmu, že podle něj je tato doba alespoň měsíc. Vzhledem k tomu, že vyhoštění realizuje právě žalovaná, tedy ona má kontrolu nad kroky, které by případně následovaly po vydání náhradních cestovních dokladů, přičemž stěžovatel nijak neodůvodnil, proč by podle něj byl k realizaci vyhoštění potřebný alespoň měsíc, nemá Nejvyšší správní soud důvod akceptovat stěžovatelovo tvrzení, že poslední měsíc už bylo jeho zajištění zjevně zbytečné. Lze ostatně přitakat krajskému soudu, že pokud stěžovatel považoval své zajištění měsíc před skončením doby zajištění za zbytečné, neměl tento

svůj názor promítnout v době, kdy byl ještě pouhou spekulací, do žaloby proti rozhodnutí o prodloužení této doby, nýbrž do žádosti o propuštění ze zařízení podle § 129a zákona o pobytu cizinců. To, zda se žalovaná rozhodne pro opakované prodloužování doby zajištění o kratší intervaly, nebo naopak pro prodloužení o delší dobu, je pak primárně otázkou procesní efektivnosti v daném konkrétním případě, pokud přitom dodrží zákonné časové limity obsažené v § 125 zákona o pobytu cizinců a zohlední hlediska vyjádřená v § 124 zákona o pobytu cizinců a vyložená v judikatuře zdejšího soudu. V nyní posuzovaném případě tak ostatně postupovala, když nejprve rozhodla o zajištění stěžovatele na 30 dnů, následně teprve přistoupila k prodloužení zajištění o 60 dnů a konečně napadeným rozhodnutím k prodloužení o dalších 90 dnů. Takový postup je možno označit za přiměřený a reagující na postupně se vyjasňující předpokládanou složitost přípravy výkonu správního vyhoštění ve smyslu § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců v daném konkrétním případě.

III. d) Přijatelnost vydání osoby do Iráku

[53] Tvrzení o nepřijatelnosti vydání osoby do Iráku omezil stěžovatel na zpochybnění závazného stanoviska Ministerstva vnitra k možnosti jeho vycestování do Iráku. K tomu soud odkazuje na vypořádání v bodech [25] až [35] tohoto rozsudku.

IV. Závěr a náklady řízení

[54] Nejvyšší správní soud tedy shledal námitku nezákonnosti rozsudku podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., byť pouze z některých tvrzených důvodů, za opodstatněnou, a proto napadený rozsudek podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil.

[55] Vzhledem k tomu, že již v řízení před krajským soudem byly důvody pro zrušení rozhodnutí žalované, přistoupil Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 1 s. ř. s. také ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí. V návaznosti na zrušení rozhodnutí správního orgánu pak podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil věc žalované k dalšímu řízení. Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, je správní orgán za přiměřeného použití § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán.

[56] V případě, že Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a současně zrušil i rozhodnutí správního orgánu dle § 110 odst. 2 s. ř. s., je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (§ 110 odst. 3, věta druhá, s. ř. s.). Náklady řízení o žalobě a náklady řízení o kasační stížnosti tvoří v tomto případě jeden celek a Nejvyšší správní soud rozhodne o jejich náhradě jediným výrokem vycházejícím z § 60 s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2008, č. j. 1 As 61/2008 - 98).

[57] Při rozhodování o náhradě nákladů řízení vychází soudní řád správní z celkového úspěchu ve věci. Žalovaná ve věci celkový úspěch neměla, náhrada nákladů řízení jí proto nenáleží. Stěžovatel měl ve věci plný úspěch, neboť rozhodnutí žalované bylo zrušeno, a proto mu zdejší soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., přiznal náhradu nákladů řízení proti žalované.

[58] Tyto náklady řízení spočívají v nákladech právního zastoupení. Zástupce stěžovatele před krajským soudem učinil v řízení o žalobě celkem tři úkony právní služby, kterými jsou převzetí a příprava zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“)], a 2 písemná podání ve věci samé (žaloba, replika na vyjádření žalované) ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) AT. V řízení před Nejvyšším správním soudem učinil zástupce stěžovatele dva úkony, kterými jsou písemné podání ve věci samé (kasační stížnost)

pokračování

ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) AT a porada se stěžovatelem přesahující 1 hodinu ve smyslu § 11 odst. 1 písm. c) AT. Za každý úkon právní služby náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. AT], která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 AT. Za jeden úkon právní služby proto náleží 3 400 Kč. Celkem tedy za 5 úkonů právní služby náklady právního zastoupení činí 17 000 Kč. Zástupce doložil osvědčení o registraci k dani z přidané hodnoty (dále jen „DPH“). K nákladům řízení o žalobě a o kasační stížnosti se tedy přičítá DPH ve výši 3 570 Kč. Celková částka za řízení před krajským soudem a Nejvyšším správním soudem činí 20 570 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. dubna 2016

JUDr. Radan Malík
předseda senátu